

ÅRSMELDING 2016

INNHold

1	KORT OM VESTFOLD KREMATORIUM IKS	3
1.1	Formål, bakgrunn og organisasjon	3
1.2	Organisering	3
2	MÅL	4
3	MÅLOPPNÅELSE - STYRETS ÅRSBERETNING	5
3.1	Gravferdsrite ved kremasjon	5
3.2	Miljø og personal	9
3.3	Økonomi 2016	10

1 Kort om Vestfold krematorium IKS

1.1 Formål, bakgrunn og organisasjon

Vestfold krematorium IKS er et interkommunalt selskap i henhold til Lov om interkommunale selskaper (av 29.1.1999). Selskapet ble stiftet den 24.8.2004. Selskapsavtalen ble siste gang endret i oktober 2008. Vestfold krematorium ble åpnet som krematorium den 15. okt.2010. Selskapet er lokalisert til Raveien 600 i Sandefjord kommune.

Årsberetningen for 2016 vil gi et kortfattet resymé av selskapets aktivitet i 2016.

1.1.1 Formålet med virksomheten

Selskapets formål er å anlegge, eie og drive et krematorium på vegne av deltakerkommunene. Selskapet kan selge tjenester til kommuner utenfor eierkommunene. Selskapet leverer tjenester knyttet til, og i samsvar med, gravferdslovens bestemmelser om kremasjon og urnegravferd. Selskapet skal finansiere sin drift gjennom innbetalinger fra tjenestekjøperne. Selskapet avgir regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper. (Selskapsavtalen § 2.)

1.2 Organisering

Det interkommunale selskapet (IKS) eies i dag av Horten, Tønsberg, Sandefjord og, Larvik kommuner; 25 % hver.

Selskapet er organisert under eierkommunene med representantskapet som øverste myndighet, dernest selskapets styre, daglig leder og ansatte.

1.2.1 Representantskapet

Representantskapet er øverste myndighet og består av de fire ordførerne i de fire eierkommunene, med varaordfører som varamedlem:

- Petter Berg – leder (ordfører Tønsberg)
- Are Karlsen (ordfører Horten)
- Bjørn Ole Gleditsch (ordfører Sandefjord)
- Rune Høiseth (ordfører Larvik)

Funksjonstiden følger kommunevalgperioden, og fungerende representantskap ble konstituert i november 2015.

Styrets leder og daglig leder deltar også i representantskapets møter.

Representantskapet har i 2016 hatt 2 møter og behandlet 9 saker. Representantskapet har behandlet pålagte saker gitt i selskapsavtalen og lov om IKS.

1.2.2 Styret

Styret velges av representantskapet, siste gang i november 2015. Styret er på valg i 2017. Styret består av fire medlemmer med personlige varamedlemmer:

- Geir Ustgård – leder
- Randi Moskvil Letmolie – nestleder
- Ingunn Baarnes
- Carsten Furuseth

Daglig leder deltar på styrets møter.

Styret har i 2016 hatt 5 møter og behandlet 18 saker.

1.2.3 Ansatte

Selskapet har ved utgangen av 2016 totalt 3 ansatte fordelt på 2,6 årsverk:

- Ola Asp – daglig leder
- Veronica Harm – fagarbeider
- Svein Jakobsen – fagarbeider

2 Mål

Styret sørger for at virksomheten drives i henhold til gjeldende regler for drift av krematorium, og i henhold til øvrig regelverk for bl.a. innkjøp, anskaffelser, budsjett og regnskap.

Daglig leder rapporterer til styret på hvert styremøte om den økonomiske status i forhold til drift, og i forhold til måloppnåelse.

Styret skal ha sin oppmerksomhet rettet mot fokusområdene i Handlingsplan 2016-19:

1. Virksomheten skal inngå som en naturlig del av gravferdsriten
 - a. Den avdøde skal behandles med største respekt og verdighet.
 - b. Pårørende og andre besøkende av krematoriet skal oppleve at dette er et godt sted for gravferdsriten
 - c. Det skal legges til rette for en fleksibilitet innenfor gravferdsriten som kan møte ulike individuelle, kulturelle og religiøse behov.
 - d. Det skal være åpenhet om virksomheten slik at kremasjon kan sees på som den naturlige gravferdsform for en enda større del av befolkningen.
2. Miljø
 - a. Utslipp skal ikke overstige forurensningsforskriftens krav
 - b. Energien skal utnyttes mest mulig effektivt
 - c. Avfallshåndteringen skal ha høy grad av gjenvinning
 - d. Både av hensyn til miljøet, og for å redusere arealbehovet for gravplasser, bør det legges til rette for en økning av antall kremasjoner i forhold til kistegraver.
3. Personalforvaltningen
 - a. Vi vil bygge et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for egne ansatte, og sikre gode og aktive HMS-rutiner.
 - b. Vi vil ha gode prosesser og rutiner som sikrer medvirkning i daglig drift.
 - c. Selskapets verdier forankres hos ansatte og videreutvikles gjennom medvirkning i selskapets virksomhet og verdiformidling.
 - d. Vi vil bidra til et godt samarbeidsklima med eksterne aktører og samarbeidspartnere; særlig gravferdsbyrå, gravplassforvaltning og ulike tros- og livssynssamfunn.
4. Økonomiforvaltningen
 - a. Vi vil tilstrebe en kostnadseffektiv drift.
 - b. Vi vil bygge opp en liten reserve som kan møte eventuell uforutsette hendelser og variasjon i kremasjonsandel/dødsrate.
 - c. Vi tilstreber å ha konkurransedyktige priser på leverte tjenester.
 - d. Vi vil se etter nye utviklingsområder innenfor selskapsavtalens rammer.

Målene for 2016 var:

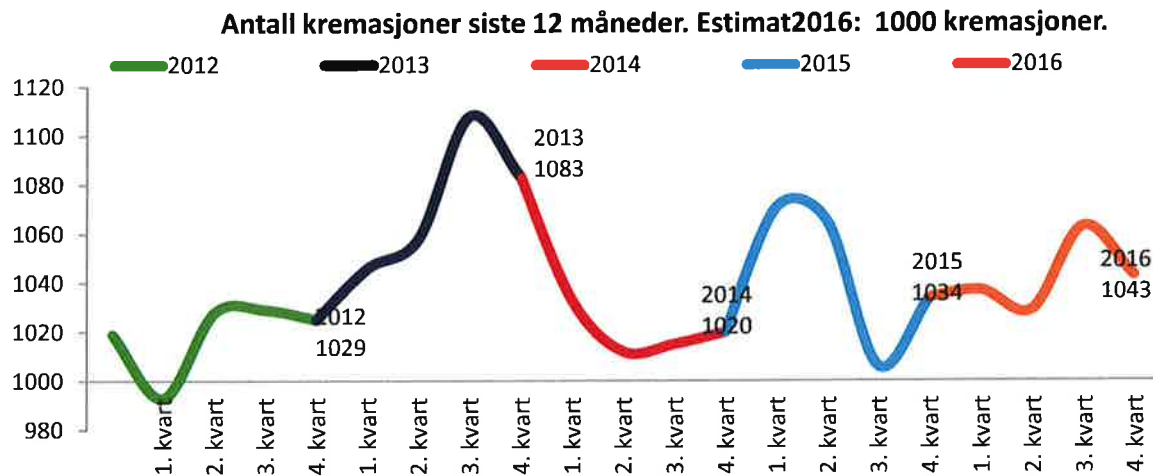
1. Forprosjektet «Utvikling Vestfold krematorium» ferdigstilles for behandling i besluttede organer innen sommeren 2016.

- For å videreutvikle de rammene for gravferdsriten som ligger i lovgivningen, vil Vestfold krematorium søke om dispensasjon til forsøksordninger som kan møte nye behov for fleksible løsninger.

3 Måloppnåelse - Styrets årsberetning

3.1 Gravferdsrite ved kremasjon

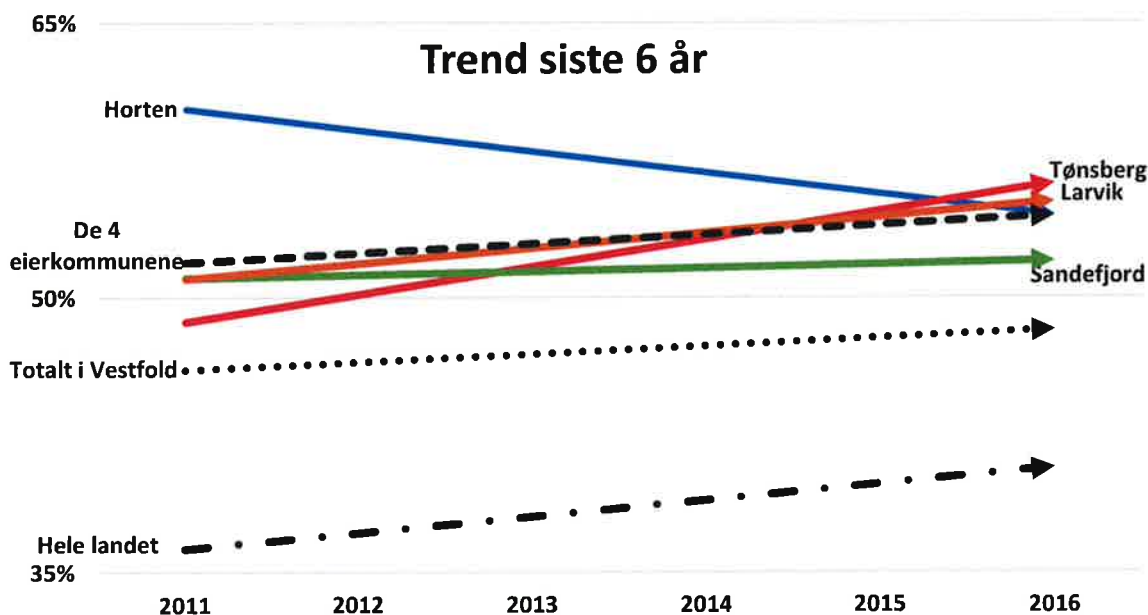
3.1.1 Antall kremasjoner

Figur 1 Antall kremerte siste 12 måneder, lest av hvert kvartal..

Det ble kremert 1043 kister i 2016. Estimatet var 1000 kremasjoner. Det reelle antallet endte på 1043. Det er 74 % av de kremerte som kommer fra de fire eierkommunene.

3.1.2 Andel som velger kremasjon

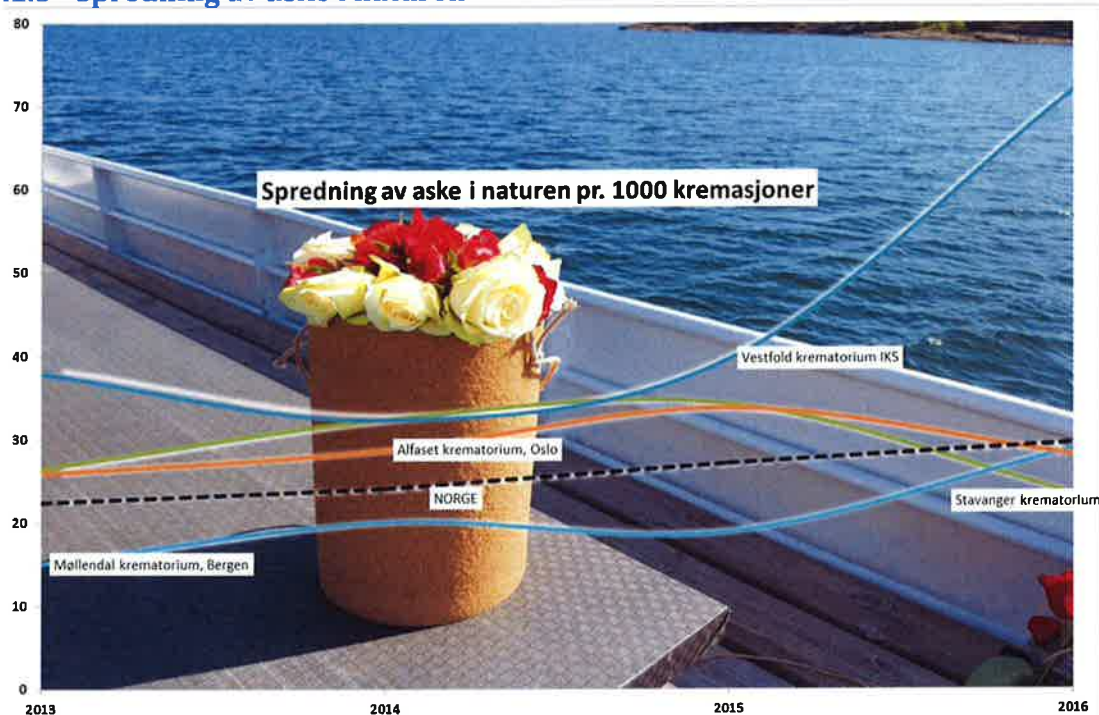
Figur 2 Trendkurver: Andel kremerte i % av totalt antall døde 2011-2016.

Andelen av de som velger kremasjon er redusert fra 55 % i 2015 til 53 % i 2016. Horten har hatt nedgang de siste 3 år; 60 %, 56 %, og 52 % i 2016. Sandefjord har en svakere stigning enn Vestfold for øvrig. Økningen er mindre i Vestfold enn i hele landet.

Årsaken til den beskjedne økningen av kremasjonsandelen, kan skyldes tilfeldigheter. Allikevel merker styret seg følgende faktorer, som muligens kan influere på folks valg av gravform:

- Noen kommuner har kremasjonsavgift, andre ikke. Dette kan påvirke valg av kremasjon, selv om det er vanskelig å se noen signifikant forskjell mellom kommuner som ikke har kremasjonsavgift, og de som har det.
- Innbyggere som deltar i gravferdsriten (gravferdshandlinger) besøker sjelden krematoriet. Kremasjon kan dermed bli en fremmed del av ritene. Dermed lages ikke den gode historien om kremasjon som naturlig del av ritene.
- Det er kun seremoni på Vestfold krematorium en til to ganger pr måned. Årsaken til den lave bruken av det lille seremonirommet kan være:
 - Selv om etterlatte som er medlem av Den norske kirke ønsker å bruke det lille seremonirommet, ønsker ikke Den norske kirke at deres ansatte skal tjenestegjøre på Vestfold krematorium. Seremonien må dermed legges et annet sted.
 - I praksis er det bare seremonier som arrangeres «i stillhet» som kan holdes på Vestfold krematorium. Dersom man ønsker å annonsere, risikerer man at rommet blir for lite.
 - NAV har støtteordninger som inkluderer kostnader til kistetransport også til seremonistedet. Selv om en seremoni på Vestfold krematorium ville ha gitt lavere transportkostnader, fordi dette ville vært nærmere, bidrar ikke NAVs støtteordninger til å velge dette. Det er begravellesbyrået som fakturerer for båretransport.

3.1.3 Spredning av aske i naturen

Figur 3 Antall urner til spredning i naturen pr. 1000 kremerte.

Fylkesmannen i Vestfold arrangerte i samarbeid med Vestfold krematorium fagdager for saksbehandlere hos fylkesmannsembetene den 26. og 27. mai. Målet var å utarbeide en mer enhetlig

saksbehandling av slike saker. Selskapet har vært representert i en nasjonal samordningsgruppe, som foreslår at krematoriene skal spille en mer aktiv rolle når urner skal leveres ut til spredning i naturen. Se www.askespredning.no

3.1.4 Øvrige tall fra 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Av totalt antall kremasjoner:	1025	1084	1020	1033	1043
Urner til askespredning/sjøsenkning	41	48	44	51	89
Urner til anonym grav/minnelund	50	76	85	53	64
Bruk av krematoriets observasjonsrom	6	7	17	11	6
Bruk av livssynsnytralt seremonirom	12	17	15	21	22
Urner bragt av pårørende selv til gravstedet	66	106	92	93	130
Kister til kremasjon uten seremoni	45	60	44	35	68

3.1.5 Publikumskontakt og informasjonsarbeid

Vestfold krematorium preges av åpenhet og verdighet. Dette bidrar til å ta bort eventuelle myter og tabuer rundt død og kremasjon. God informasjon både om virksomheten og om hvilke muligheter VK har for å møte individuelle behov, mener vi er med på å stimulere til økning i andel kremasjoner. Vi tar imot besøk til orientering og omvisning. I 2016 hadde virksomheten 15 gruppebesøk av skoleklasser, ansatte og studenter i helsesektoren, frivillige lag og foreninger.

3.1.6 Forprosjekt «Utvikling Vestfold krematorium»

a. Mandat og saksbehandling

Forprosjektet som ble vedtatt i representantskapet 15/4-15 (sak4) hadde følgende målsetting:

1. *Det skal utredes forslag til etablering av livssynsuvhengig seremonirom:*
 - *Seremonirommet skal være i tillegg til det eksisterende, og spille med krematoriets øvrige virksomhet på en funksjonell måte. Forslaget må angi størrelse, plassering og hvilke funksjoner som skal dekkes.*
 - *Det må utarbeides en grov kostnadsvurdering for seremonirommet samt alternative finansieringsmodeller.*
2. *Det skal utredes forslag til alternative gravplasser:*
 - *Med gravplasser menes det urne i jord; som vanlig urnegrav, navnet minnelund eller anonym minnelund, og urne i kolumbarium eller nisje i vegg, og askespredning på gravplass. Det må utarbeides en grov kostnadsvurdering for gravplasser samt alternative finansieringsmodeller.*
 - *I tilknytning til utredning av alternative finansieringsmodeller for pkt. 1 og 2 over må det også skisseres alternative eierskapsmodeller, inkludert en utvidelse av antall eiere i forhold til dagens virksomhet. Eventuelt må det legges fram forslag til endring av selskapsavtalen. Konsekvenser av en eventuell endring av kommunestrukturen i Vestfold må tas med i vurderingene.*

Representantskapet vedtok videre i sak 7/15:

1. *Forprosjektet «Utvikling Vestfold krematorium» ferdigstilles for behandling i besluttende organer innen sommeren 2016.*
2. *For å videreutvikle de rammene for gravferdsriten som ligger i lovgivningen, vil Vestfold krematorium søke om dispensasjon til forsøksordninger som kan møte nye behov for fleksible løsninger.*

Referansegruppa avsluttet sitt arbeid 14. januar 2016 med følgende anbefaling (Se www.bisettelse.no/artikkelmal/article/1378101):

- Dagens seremonirom utvides med inntil 140 m², plassert som på plantegninger fra 2008, og med de samme estetiske kvalitetene som bygget for øvrig. Kostnadsrammen settes til 20 mill.
- Uavhengig av ovennevnte, søker VK departementet om prøveordning for etablering av kolumbarium, askespredningsplass samt minnesmerke for de som har valgt å spre asken.
- Det må tilstrebes bedre informasjon til befolkningen i Vestfold om de ulike rituelle valgmuligheter man også i dag har når man velger kremasjon
- Det bør tilstrebes likebehandling mellom kommunene hva gjelder tilbud om gravferdsform og i forhold til kostnader knyttet til den enkelte gravferdsform

Kulturministeren skriver den 29/2 at regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med forslag til et nytt finansieringssystem for tros- og livssynssamfunn, sett i lys av endringer i Den norske kirke og prinsippet om likebehandling, og den 21/9 skriver KUD: Aktuelle temaområder og problemstillinger vil være:

- Vilkår for registrering og tilskudd
- Rapportering og tilsyn
- Medlemskap i tros og livssynssamfunn
- Tros- og livssynssamfunn og annet regelverk
- Særlig lovregulering av Den norske kirke
- Gravplassforvaltning

b. Seremonirom

Styret ønsket, på bakgrunn av ovenstående, å avvente spørsmål om livssynsuavhengig seremonirom til etter denne behandling. Styret tar derfor referansegruppas forslag om utvidelse av seremonirommet foreløpig kun til etterretning. (sak 9/16)

Styret vil i mellomtiden benytte ubrukte prosjektmidler til å kartlegge brukernes erfaringer med gravferdsriten ved kremasjon etter 2010, med tanke på behov for utvidet seremonirom på VK. Dette tiltaket lå også inne i VKs søknad til kulturdepartementet.

Kolumbarium. Amsterdam.

c. Alternative gravplasser

Styret søkte Kulturdepartementet om dispensasjon fra dagens gravferdslovgivning for å opprette et umerom (kolumbarium) med følgende funksjon:

- En urne skal kunne oppbevares i en nisje som er avlåst for de etterlatte.
- Nisjen lukkes med en låst dør som er utformet i glass, stein eller annet materiale.

- De etterlatte skal ha mulighet til å besøke urnerommet utenfor krematoriets åpningstid.
- En urne skal kunne tas fram for besøk i krematoriet. Dette skjer under krematoriets ansvar i åpningstiden.
- Urnen skal kunne flyttes til en gravplass (eventuelt for askespredning) på et senere tidspunkt.
- En nisje kan romme inntil to urner.

Vestfold krematorium er ikke regulert til offentlig gravplass. Departementet svarer på søknaden den 29/11: Departementet finner ikke å kunne dispensere fra gravferdsforskriften i dette tilfellet ettersom den grunnleggende forutsetningen om offentlig gravplass ikke er tilstede.

d. Eierstruktur

Styret hadde følgende forslag overfor representantskapet i sak 3/16:

Nøtterøy og Tjøme (Færder), Re og Holmestrand kommuner inviteres inn som eiere av VK. Eierandelen etter ny eierstruktur fordeles forholdsmessig ut fra innbyggertall.

Representantskapet vedtok:

Saken tas opp på nytt når kommunestrukturen i Vestfold er mer avklart.

I forbindelse med behandling av plan 2017 vedtok representantskapet (sak 7/16):

Representantskapet vil understreke at en evt. sak om utvidelse av seremonirommet skal behandles uavhengig av en evt. sak om eierstruktur, jfr. saksframstillingens kulepkt. 3.

3.2 Miljø og personal

3.2.1 Personal og lønn.

Ved utgangen av 2016 var det 3 ansatte i selskapet fordelt på 2,6 årsverk. Inkludert daglig leder i 100 % stilling, har selskapet 2 fast ansatte fagarbeidere henholdsvis 60 og 100 % stilling. Vestfold krematorium forholder seg til KS tariffområde. Lønns- og personalkostnadene var i 2016 på 2,0 mill. Dette utgjør 28 % av driftsutgiftene (30 % i 2015).

3.2.2 Likestilling

Pr. 31.12.2016 er det en kvinne og to menn ansatt i selskapet. I styret er det to menn og to kvinner. Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

3.2.3 Helse, miljø og sikkerhet

Ansattes arbeidsforhold og arbeidsmiljø settes i første rekke, særlig på bakgrunn av virksomhetens egenart. Styret anser arbeidsmiljøet i selskapet som godt.

Statistikken under avsnitt 0 viser at det foreløpig er en liten andel av sakene, der de ansatte kommer i kontakt med pårørende. For å kunne gjøre kremasjon mer vanlig, og av hensyn til arbeidsmiljøet, mener både ansatte og styret, at det er ønskelig at antall seremonier og personlige urnehentinger blir høyere. Det er en styrke både for arbeidsmiljøet og utvikling av holdning til kremasjon, dersom kremasjonsvirksomheten ikke bare blir en isolert og ren teknisk tjeneste, men et bidrag inn i pårørendes sorgprosess, og en naturlig del av gravferdsriten.

Det er ikke registrert avvik, og det har ikke vært personskade eller andre ulykker i løpet av året. Korttidssykefraværet (1-16 dager) var lik 0,5 %. Langtidssykefraværet var på 0,0 %.

Styret har vedtatt HMS-instruks for virksomheten, og det er inngått avtale om bedriftshelsetjeneste.

Styret har i 2016 vedtatt vedtekter for krematoriet.

3.2.4 Ytre miljø

Hvert år foretas det målinger av utslipp. Jfr. forurensningsforskriftens § 10. Måling for 2016 viste resultater innenfor gjeldende krav.

Det er et mål å utnytte energien best mulig. Energikostnadene, gass og elkraft, utgjør 19 % av kjøp av varer og tjenester (21 % i 2015). I snitt brukes det 196, 5 kWh elkraft, og 32,2 kg gass pr kremasjon.

3.3 Økonomi 2016

2016 er selskapets femte hele driftsår. VK fører regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper. Selskapet kjøper regnskaps- og lønnsjeneste fra Holmestrand kommune. Avtalen omfatter lønnskjøring, regnskapsføring, årsavslutning og rapportering. Regnskapet er ført etter anordningsprinsippet, det vil si at alle kjente inntekter og utgifter er tatt med i regnskapet enten de er betalt eller ikke.

3.3.1 Drift av krematorium - driftsregnskap

I henhold til Selskapsavtalen § 2, skal selskapet finansiere sin drift gjennom innbetalinger fra tjenestekjøperne. Selskapet har som mål å bygge opp en liten reserve som kan møte eventuell uforutsette hendelser og variasjon i kremasjonsandel/dødsrate.

Selskapets regnskapsmessige resultat er på 1,2 mill. Det er 0,7 mer enn budsjettet. Det skyldes hovedsakelig et høyere antall kremasjoner enn forutsatt. Driftsinntektene utgjorde kr 7,7 mill. Det er 14 % høyere enn 2015. Driftsutgiftene utgjorde 7 mill., en økning på 6 % i forhold til 2015. Se Regnskap 2016 med noter.

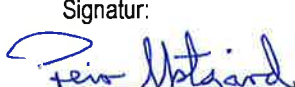
Selskapet sender faktura for kremasjon enten til gravferdsmyndigheten eller direkte til pårørende; avhengig av i hvilken kommune avdøde bodde. Prisen i 2016 var 6 550,- pr. kremasjon. Eierkommunene har vedtatt kremasjonsavgift i sine respektive kommuner. Kommunene Andebu og Stokke har også vedtatt kremasjonsavgift, mens kommunene Holmestrand, Nøtterøy, Re og Tjøme dekker alle kostnader med kremasjon for sine innbyggere.

3.3.2 Investeringer - Kremasjonsteknikk

Investeringsbudsjett var totalt på 0,7 mill. Totale investeringskostnader endte på 1,4 mil, og er dekket inn av investeringsmidlene/ubrukte lånemidler. Det ble investert i alarmsystem, feiemaskin og styringssystem. I forbindelse med vedlikehold, ble det i november avdekket svakhet ved konstruksjonen på den ene kremasjonsovn. Som et påkrevd strakstiltak ble hele ovnen murt opp på nytt i desember, med forbedret teknisk løsning. Denne investeringen på 0,8 mil var ikke budsjettet. Det må påregnes tilsvarende investering i 2017, på den andre ovnen.

Sandefjord 23/3-2017

Signatur:

Geir Ustgård - leder

Randi Moskvil Letmolie - nestleder

Ingunn Baarnes

Carsten Furueth

Ola Kr. Asp
Daglig leder